proLékaře.cz | 11.11.2026

Redakcia predstavuje novú rubriku

Redakcia časopisu Diabetes a obezita došla k záveru, že časopis by mal okrem publikovania nových dôležitých poznatkov, skúseností a informácií o dianí v odboru tiež predstaviť tých, ktorí reprezentujú slovenskú diabetológiu pred pacientmi, ktorí dnes a denne v svojich ambulanciách uvádzajú do života odporúčania Slovenskej diabetologickej spoločnosti a s veľkým úsilím zaisťujú starostlivosť o svojich pacientov trpiacich diabetom. Redakcia teda pripravila rubriku, v ktorej pokladá kolegyniam a kolegom štyri rovnaké otázky: v ich odpovediach sa dozvieme všetko dôležité o tom, ako profesijne a osobne zvládajú svoje životné poslanie.

MUDr. Martina Merčiaková, MBA – portrét ambulantnej diabetologičky

Krátke osobné a profesijne a predstavenie

Narodila som sa v Prešove v roku1974. S týmto mestom je viazaný môj osobný aj profesijný život. Tu som chodila do základnej školy aj do gymnázia. Po jeho absolvovaní som študovala na Lekárskej Fakulte UPJŠ v Košiciach. Štúdium všeobecného lekárstva na tejto fakulte som ukončila v roku 1998. Po promócii som nastúpila na Interné oddelenie FNsP v Prešove ako sekundárny lekár. V roku 2001 som zložila atestáciu 1. stupňa v odbore Vnútorné lekárstvo a v roku 2005 atestáciu v odbore Diabetológia, poruchy látkovej premeny a výživy. Ako internistka a diabetologička som pracovala v nemocnici a následne na poliklinike v Prešove. V roku 2013 sme otvorili Diabetologickú ambulanciu v neďalekom Sabinove, kde pôsobím doposiaľ a venujem sa už výlučne diabetológii.

Prečo ste si vybrali odbor diabetológia a poruchy látkovej premeny a výživy?

Aj keď je štúdium medicíny náročné, od začiatku som mala pocit, že som na správnom mieste. Vždy ma fascinovalo, ako funguje ľudské telo, aj to, ako vie medicína pomôcť, ak telo nefunguje. Už na vysokej škole ma cukrovka ako ochorenie s bohatou a dlhou históriou veľmi zaujala. Zaujala ma história objavu inzulínu, od ktorého ubehlo nedávno sto rokov. Dodnes to pokladám za jeden z najúžasnejších objavov v histórii. Na škole som samozrejme nevedela, že raz budem diabetológom, ale získala som k tomuto ochoreniu zvláštny vzťah a vedela som si predstaviť, že sa tomuto odboru budem venovať. Práca na internom oddelení, kde som získala skúsenosti s liečbou diabetikov, ma k tomuto cieľu priblížila a po 1. atestácii z internej medicíny bola voľba viac menej jasná.

Predstavte, prosím, našim čitateľom svoju ambulanciu, spektrum pacientov a problémov, ktoré riešite, a terapeutické možnosti v svojej praxi

Myslím, že spektrum pacientov je podobné ako u mojich kolegov. Z väčšej časti našu klientelu tvoria diabetici hlavne 2. typu. Negatívom tejto doby je, že k nám chodievajú novozistení diabetici v čoraz mladšom veku. Výnimkou nie sú ani pacienti okolo tridsiatky, čo predtým bolo skôr výnimočné. Spektrum dostupných liekových skupín je však každým rokom liečby bohatšie a v súčasnosti vieme robiť u týchto kardiovaskulárne výrazne rizikových pacientov plnohodnotnú preventívnu medicínu. Narastá však aj počet diabetikov 1. typu. Väčšina prichádza z pediatrických endokrinologických ambulancií, ale máme v starostlivosti aj diabetikov 1. typu

proLékaře.cz | 11.11.2026

novozistených v dospelosti. Vzhľadom na to, že mojou vášňou sú technológie a v poslednej dobe máme dostupné aj nové možnosti, ako sú senzory a pumpy, teším sa na liečbu týchto pacientov ešte viac. V minulosti sa manažment diabetika 1. typu točil okolo správneho nastavenia inzulínu a kontrol meraní z glukomera. Dnes pacientom vieme ponúknuť a nasadiť senzor, hodnotiť záznamy z kontinuálnej monitorácie, hľadať optimálne riešenia, ako dosiahnuť čo najlepšie výsledky a oddialiť diabetické komplikácie. Potešila ma možnosť ambulantného nastavovania na inzulínovú pumpu, takže sme sa od začiatku pridali k certifikovaným ambulanciám, ktoré si pacienta pri tejto liečbe manažujú sami. Aj keď je to časovo náročnejšie, výsledky motivovaných pacientov na inzulínových pumpách sú skvelé!

Čo z pracovnej a osobnej stránky Vás najviac potešilo v tomto roku?

V tomto roku máme výročie – je to 10 rokov od otvorenia našej diabetologickej ambulancie v Sabinove. Začínali sme na „zelenej lúke“, postupne sme naberali pacientov a po 10 rokoch môžem zhodnotiť, že píšeme úspešný príbeh. Aktuálne máme okolo 3 600 dispenzarizovaných pacientov, poskytujeme diabetologickú starostlivosť pre 60-tisícový okres a s mojimi šikovnými sestričkami sme si vytvorili pohodové pracovné prostredie. Z osobnej stránky sa teším svojim dvom chalanom – dvojičkám, ktorí úspešne zložili skúšky a začali študovať na bilingválnom gymnáziu. A tiež to, že sme spolu s manželom tohto roku v zdraví oslávili striebornú svadbu – 25. výročie sobáša.

Ako relaxujete a ako si udržiavate dobrú fyzickú a psychickú kondíciu?

V tejto oblasti by som asi mohla zabojovať aj viac. Ale rada relaxujem pri dobrej knihe, v poslednej dobe obľubujem hlavne faktografickú literatúru z oblasti histórie alebo životopisy. Rada to potom prepájam s cestami do rôznych krajín, túlaním sa po mestách a metropolách, návštevou pamiatok a vdychovaním ich atmosféry. V posledných rokoch preferujem aktívnejšie dovolenky, vždy sa teším na to, že budem veľa chodiť, veľa spoznávať a veľa sa dozvedať.

Ďakujeme Vám za odpovede a želáme Vám za redakciu a čitateľov spokojnosť a úspechy v profesijnom aj osobnom živote.

MUDr. Ján Truban – portrét ambulantného diabetológa

Krátke osobné a profesijne a predstavenie

Narodil som v januári roku 1966 v Ružomberku. Základné aj stredné vzdelanie som získal v svojom rodnom Dolnom Kubíne. Tunajšie gymnázium P. O. Hviezdoslava som absolvoval v roku 1984. V štúdiu som pokračoval na Jesseniovej lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Martine a ukončil som ho v roku1990. Atestáciu 1. stupňa v odbore Vnútorné lekárstvo som zložil v roku 1993 v Banskej Bystrici. Potom nasledovala v roku 1996 v Bratislave atestácia v odbore Diabetológia a napokon v roku 1998 atestácia v odbore Endokrinológia v Prahe.

Po absolvovaní štúdia na lekárskej fakulte v Martine som v roku1990 nastúpil do NsP v mojom trvalom bydlisku Dolnom Kubíne. Začal som pracovať na internom oddelení ako sekundárny lekár s krátkym prerušením pre výkon základnej vojenskej služby v Ostrave-Mošnove. Po atestácii 1 stupňa z vnútorného lekárstva som začal na pracovať aj na diabetologickej ambulancii a neskôr aj na endokrinologickej ambulancii.

Od tej doby až do odchodu do neštátnej ambulancie som pracoval súbežne na diabetologickej a endo-

